

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вулиці вулиці Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

БОРОТЬБА ЗА "СПРАВЕДЛИВІСТЬ"

Бернард Грент, дев'ятинадцятирічний хлопець, син бідної міста Шікаго, засуджений на кару смерті, домагався скасування вироку йому засуду, на основі рішення судді Каверлі в справі Міліонерських синків-бандитів Ліополда і Леба. Його адвокат Томас Е. Свонсон робить старання в цьому напрямі, щоб переконатися на досвіді, чи в теперішньому суспільному ладі є однакові закони для багатирів і бідаків і чи існує щось таке, що називають "справедливістю".

Грента засуджено на кару смерті за вбивство поліціанта, хоч провини йому в суті річі не доказано. В грудні 1922 року двох хлопців затримали клерка в гроеерні. На ту хвилину за стору надійшов поліціант Р. С. Саудер і ті хлопці приказали йому підняти руки вгору. Поліціант послухав приказу, а відтак хотів вихватити револьвер в одного з тих хлопців і в ту мить упав пострілений на смерть. Винуватим утікли.

Депо пізніше арештовано двох хлопців, Волтера Кравзера і Бернарда Грента, під акилом, що вони вбили Саудера. Кравзер признався до вини і в зізнаннях дечим змішав в цілу справу Грента, котрий зазнав, що він не був співучасником вбивства. Одиноким свідками проти Грента був клерк стору, котрий зізнав, що Грент виглядав дещо так як той хлопець що був з Кравзером, і один чоловік, котрий бачив коло стору того дня, вчасніше перед вбивством поліціанта, хлопця подібного до Грента. На основі цих непевних зізнань Грента засуджено на кару смерті. Після цього Кравзер рішучо заперечив, що Грент був з ним під час вбивства поліціанта, заявляючи, що зізнання, вилучені Грента, німоща в нього поліція, але це не мало жадного впливу на справу Грента.

Розуміється, ні в кримінальному, ані в найвищому суді, до якого в цій справі був зроблений апель, не цікавилися Грентом так, як Ліополдом і Лебом.

Грент не міліонерський син. В чотирнадцятирічному віці він мусів покинути школу і шукати праці, щоб допомогти вдержанню своєї родини. А тому, що він бідняк, то для суду очевидно, було це найкращим доказом, який усував сумнів, що до його провини.

Ми не сумніваємося, що адвокатів Грента, який зміг використувати публічний настрій по тільки що закінченій розправі міліонерських бандитів Ліополда і Леба, властиво, завдяки тому настрою, виснажені від стейтського губернатора помилування свого клієнта. Може буржуазна "справедливість", закликаючи рішення судді Каверлі, збочити іде в кількох випадках засудив молодих проступників на кару смерті, то це не на довго.

Буржуазна правосуддя останеться, як і в минулому вірним своєї традиції. Буржуазний суд останеться класовою інституцією, на услугах капіталістичної класи і буде міражі справедливості становивцем і відношенням ідеїсудимих до пренайсвятішого капіталу і його святої приватної власності.

РЕАКЦІОНЕРИ ГОРОЮ НА ТРЕЙД-ЮНІЙНОМУ КОНГРЕСІ.

Коли минулого року зібрався був в Венкувері "Трейде енд Лейбор Конгрес", то на цьому виявилось, що революційне ліве крило завдало чимало клопоту реакційним провідникам трейд-юнійного руху в Канаді. Це була для них несподіванка і їх огорнув переполох.

Правда, вони всілякі провалити майже всі "небезпечні" резолюції лівого крила, завдяки контролі більшості голосів делегатів на конгресі, але сміливий виступ і сильний вплив лівого крила заставив їх добре дбати, не про домагаючи важних і певних справ, що до живого допілка тутешнє робітництво, а в першу чергу його організовану в трейд-юній частину, а про те, щоб добре забезпечитись перед "червоними ворогами" на слідуючому конгресі.

Цей конгрес зараз відбувається в Лондоні, в провінції Онтаріо; і з вістоку, що їх подає буржуазна преса, можна заключити, що трейд-юнійним реакціонерам це повні вдалось і вони на сьогоднішній конгресі все це горю. Проводиться там й цього року та сама мертвечна лінія вершуності і омивання найважливіших проблем, що стоять нині перед канадським трейд-юнійним рухом і організованим робітничим взагалі: Конгрес останеться на тому ж самому становищі відносно всіх важливіших питань економічного, індустріального і політичного характеру, що його визначено було минулого року у Венкувері.

Резолюції відносно автономії для канадських трейд-юній, амальгамації, міжнародного об'єднання трейд-юнійних організацій, злучених з Амстердамським Інтернаціоналом і Червоним Інтернаціоналом Профозовів провалено. Резолюція з домагаючим повзяття кроків для встановлення автономії для трейд-юнійного руху в Канаді наспіла від відділу Братства Залізничників в Едмонтоні; резолюцію, що виводило необхідність амальгамації, прислав Трейде енд Лейбор Канве'л і дві інші місцеві юнії в Едмонтоні; резолюцію, закликаючи до попряну руху за міжнародним об'єднанням світового трейд-юнійного руху прислала на конгресі дистриктова Робітнича Рада в Торонто.

Але поміжкою було б думати, що побіда реакціонерів і на сьогоднішній трейд-юнійний конгресі означає ослаблення лівого крила. Наоборот, з донесень преси, можна заключити, що ліве крило, яке в минулому році провадило свою роботу організовану, під проводом канадської секції Трейд-юнійної Просвітної Ліги, виявило зріст свого впливу, бо за кожну з цих важливих резолюцій виводило нову в дискусіях завзятій бій, яким проводили делегати Тим Бак і Джек Мекдоналд, члени Комуністичної Партії Канади. Той факт, що реакціонерам не вдалось своєю крутарською тактикою недопустити до дискусій над цими ре-

золюціями, свідчить про сильний вплив лівого крила. На увагу треба взяти також і ту обставину, що конгрес відбувається не на білий прогресивному заході Канади, але в східно-канадському місті Лондоні, де реакційні трейд-юнійні провідники мають свою головну опор.

Хоч докладних звітів з цього конгресу ще немає, то й з цього, що подає буржуазна преса, можна заключити, що трейд-юнійна реакція готується продовжати свою аличинну безчистність і вилучування буржуазії, які провадять трейд-юнійний рух до розвалу. Як в минулому році реакційна трейд-юнійна бюрократія нічого не зробила ні проти обнижжування заробітної плати, ні зади допомоги сталевим робітникам і майнерам в Нюї-Йорку, а також поточникам і страйкувчим майнерам 18-го дистрикту на заході, ні в справі безробіття, ні в жадній іншій важкій справі, так цього року вона думає обманувати організованих в трейд-юнійних робітників, поборювати всякий бовий порив між ними і в цей спосіб вилучуватися капіталістам, щоб на дальнє заслужити собі на назву порядних, розважних і приличних робітничих лідерів.

Це, однак, ні на часок не знеохотить тих революційних робітників, що розуміють потребу боротьби з реакційними провідниками внутрі трейд-юнійної організації. Наоборот, це тільки переконає їх в потребі збільшення їх праці і зусиль, більш енергійної освітлюючої роботи серед рядового членства трейд-юній. Зрадницькі поступання реакційних трейд-юнійних бюрократів послужить найкращим приміром для переконання обмануваних робітників. Під проводом і за викликами Трейд-юнійної Просвітної Ліги, ці змагання лівого крила принесуть успіхи і остаточну його побіду.

Ще кілька таких побід реакційній трейд-юнійній бюрократії, як минулого і цього року, і вона добереться до своєї смерті.

ЩО ТЕПЕР СКАЖЕ ШВАЙЦАРСЬКИЙ СУД.

ЖЕНЕВА, 17. вересня. — Маврис Конрад, оправданий убійник радянського представника, Вороського, зістав арештований нині в Женеві за те, що, вилучивши револьвером, хотів стріляти в дипломатичного Револьвер був налагодив.

Таку телеграфічну новинку читаємо з Женеві, осідку Ліги Націй.

Півтора року тому назад в Лозанні (Швейцарія) Маврис Конрад убив радянського представника Вороського, що прибув туди на турецько-аліантську конференцію. В цю убитий брала участь російська білогвардійці і воно було пляноване російським (білогвардійським) "червоним хрестом". Швейцарський демократичний суд оправдав як самого убійника Конрада, так і його співучасників, зробивши білогвардійського офіцера-убійника мучеником за демократію, який убивством радянського представника вилучався більшовиками за відібрані від поміщиків і генералів-маєтки і влади.

Тепер цей "мученик за демократію", Конрад, показав себе. Як вірний син демократії, як розпусник білогвардійський офіцер, він далі практикує своє бандитське ремесло. Йому не робить ріжниця в кого стріляти, його свербить біла білогвардійська рука.

Та нас не цікавить особа цього біло-бандита, але цікавить — що тепер скаже швейцарський демократичний суд. Конрад зробив визов демократичному суду, поставив його в погане положення. Оправдати Конрада — значить признати, що в країні демократії вільно білогвардійському офіцеру стріляти не тільки в радянських представників, але такі в швейцарських дівчат, коли вони не захочуть чухати п'яти його лагородія. Засудити його за це — але тоді сам Конрад буде сміятися демократичному суду в очі. Він скаже: "Тоді я убив чоловіка і ви мене оправдали, а тепер я тільки помавав револьвером на дівчат і ви мене засуджуєте".

Вже самий винюк Конрад ставить швейцарську демократію тепер в погане положення: вона увільнила його від кари, як чоловіка чесного, що тільки за розпуску за страченим під більшовиками майном та за убитими в денікській армії своїми кривими, він пувствив ма убивство, а він не оправдав довіря і скомпромітував демократію.

Які вихованці, такі їх діти, а бо рука руку мие і обиди чорні. Прийдеться швейцарській демократії якось викручуватися перед демократичним світом, бо преса вже рострубіла про винюк Конраді і чекає, як з ним тепер поступить швейцарський суд.

Волинець.

ДЕМОКРАТИЧНИЙ КАНДИДАТ ДЕЙВІС ВОЮЄ БРЕХНЕЮ.

Наним читачам відомо, що кандидатом на президента Злучених Держав за рамени демократичної партії є Джон В. Дейвіс, адвокат американського і світового фінансового короля Моргана і нафтового короля Ракефелера.

Коли Дейвіс був номінований кандидатом на президента і проти нього піднісся були заклики, що він є ставленником Вол-стріту так само, як і його опонент з республіканської партії Калвін Кулідж, бо служить Морганам і Ракефелерам.

Дейвіс кавав, що між його клієнтами були з одної сторони фінансовий дім Моргана і Стандард Ойл Ко., але з другої сторони були знову відомі робітничі провідники Еуген Дебс і "бабусі" Джонс та різні робітничі юнії.

Він хвалиться, що боронив на суді агаданних робітничих діячів, а навіть пішов так далеко, що в деяких американських тижневих робітничих газетах мистив платні оголошення на дві сторони, в яких вичисляв різні свої "заслуги" для робітництва, включно з мимовольною Дебса і "бабусі" Джонс.

Всі читали це і думали, що може дійсно Дейвіс за гроші боронив також і робітників. Та як тепер оказується, все говорення і писання про те, що Дейвіс боронив на суді Дебса, "бабусю" Джонс і деякі робітничі юнії — є чистою байкою, пушеною умисно самим Дейвісом і його агентами для задрення американських робітників.

Теперішній демократичний кандидат на президента Злучених Держав не мав ніколи нічого спільного з обороною Дебса і "бабусі" Джонс, ані з обороною тих робітничих юній, котрі він вичисляв в добре платних оголошеннях.

3 міжнародного робітничого руху

ЗТЗД ІРЛЯНДСЬКОЇ ПАРТІ ПРАЦІ.

В Корку відбувся недавно з'їзд Ірляндської Партії Праці. Голова виконавчого Бюро Ірляндської Партії Праці, Дефі в своїй виступі до з'їзду зазначив, що робітничий рух в Ірляндії мусить йти незалежно від тих партій, що повстали на рунах сінфейнерського руху. Робітничий рух не пробує пристосовуватися до якихсь інших партій, яка-б широка не була їх програма. Він повинен йти своїм власним шляхом до своєї мети.

Робітничий рух в Ірляндії завжди був республіканським і анти-імперіалістичним. І тому Партія Праці готова працювати разом з тією течією, що має за мету визволення Ірляндії.

Однак ірляндські робітники повинні разом з тим визнати, що тепер в самій Ірляндії це більше, ніж раніш, розмежувався класові інтереси. На місці англійського імперіалізму стає власна ірляндська правляча буржуазія. Заможні класи правлять країною, як у Дубліні, так в Белфесті. Вони збільшують свій економічний і політичний вплив, тим часом, як економічний і загально-соціальний рівень робітничих мас дедалі все підупадає. Банкі і акціїні і-ва виплачують далеко більш дивиденди, ніж раніше, а рівень заробітної плати значно підупав. Уряд, як південної, так і північної Ірляндії не протестує проти збільшеного визиску робітників.

Наприкінці Дефі зазначив, що економічна воля селян і робітників повинна стати основою економічного і політичного життя країни.

ВИДОВЗА ПРОФІНТЕРНУ.

Виконавче Бюро Профінтерну звернулося з відзовом до робітників всього світу з приводу терористичних заходів болгарського уряду проти робітників-членів профспілок. У відозві вказується на заборону болгарським урядом комуністичної партії, комсомолу, загального об'єднання профспілок Болгарії, розгром робітничої кооперації та придушення

збройною силою всякого виявлення активності з боку робітників. Болгарські робітники завжди в міру сил допомагали своїм пригнобленим братам в багатьох країнах і тому тепер мають право чекати товариської допомоги з боку пролетарів всього світу. Виконавче Бюро Профінтерну закликає робітників усіх країн підняти свій голос протесту проти кривавого режиму, астановленого в Болгарії реакціонерами. Робітники всіх країн повинні організувати в себе мітинги та демонстрації протесту проти білого терору в Болгарії й матеріально допомогти своїм болгарським товаришам.

ВИДОВЗА ФРАНЦУЗЬКОЇ КОМПАРТІ.

Французька компартія звернулася до трудящих Франції з відозвою, де підкреслює, що т. зв. лівий блок провадить надалі політику національного блоку у всіх питаннях внутрішньої та зовнішньої політики: евакуація Руру, амністія, приймання на посади звільнених залізничників, визнання С. Р. С. Р. Наприкінці відозви зазначається, що тільки перемога робітничо-селянського блоку може забезпечити мир шляхом об'єднання пролетарів усіх країн.

РОСКЛАД НІМЕЦЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ.

На берлінському окружному з'їзді соціал-демократичної партії встановлено, що численність берлінської організації партії зменшується. Так у квітні 1923 р. нараховувалося 57,189 членів, у квітні 1924 р. кількість членів упала до 34,347 членів. Виход робітників з соціал-демократичної партії досягає 50 відсотків. Кількість дрібно-буржуазних членів партії майже не зменшилася.

Пелеєсовський посол Волиці описує в "Робітнику" жахливий стан білоруських селян на Поліссі, де їх б'ють поліцейські поміщики. Польська влада обирає білоруських селян. Волиці подає факти зловживачів при стягненні податків з селян.

КОМУНІСТІВ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ЗІ СЛУЖБИ.

Міністерство внутрішніх справ Болгарії роспорядилось у багатьох округах заборонити рух після 9-ої години. В окрузі Старої Загори, Варни й Пловдива переведено численні арешти комуністів. Звільняється багатьох державних службовців, заплідженних у приналежності до компартії. Міністерство освіти видало роспорядження про масове звільнення учителів, заплідженних у співчутті до комунізму. Спостерігається численні спроби політичних вазнів утікади. У Софійській центральній вазніці, звважаючи на погіршення режиму, вазні обявили голодівку.

АРЕШТИ КОМУНІСТІВ.

Недавно в Бухаресті було заарештовано декількох комуністів, в тому числі дві жінки. Після допиту всіх заарештованих передано до охорони в оспорядження військового уду. Заарештованих обвинувачують в тому, що вони обидних залізничників, визнання С. Р. С. Р. Наприкінці відозви зазначається, що тільки перемога робітничо-селянського блоку може забезпечити мир шляхом об'єднання пролетарів усіх країн.

СУТІЧКИ РОБ, МОЛОДІ З ФАШІСТАМИ.

В Неаполі робітнича молодь улаштувала демонстрацію в пам'ять Маттеотті. В робітничих кварталах молодь вишла на вулицю з червоними прапорами й революційними гаслами. Фашісти й поліція не допустили демонстрантів увійти в центральну частину міста. Синілилися нові криваві сутічки.

ані не мав з ним ніколи нічого до діла. Ця історія є чистою вигадкою і я не знаю, як вона повстала. Еуген В. Дебс".

Така сама історія і з обороною Дейвісом робітничих юній. Були випадки, що Дейвіс був якраз адвокатом той компанії, що вела боротьбу з робітничою юнією, якої він ніби мав боронити. Але це йому не вадить голосити зовсім протилежно.

Так воєв брехнев кандидат демократичної партії на найвищий уряд Злучених Держав. Вдаючи приятеля робітників, яких він мав мабути за чистих баранів, коли їм так в житті очі бреше, він думає дістати робітничі голоси при надходящих президентських виборах.

Та можна більш як певно сказати, що заведеться він в своїй брехливий "стратегії".

БУДЕ ВІЙНА.

Газети пишуть, дипломати перестерігають, поли кажуть молитися, бо буде війна. Уверляються від служби Генерал Першинг і перестерігає Злучені Держави, щоб були готові, бо буде війна. Злякалися Злучені Держави той перестороги й замовили в Дупонт компанії 100 мільонів фунтів вибухових матеріалів.

А з Вашингтону доносять, що в "День оборони", який відбувся 12. вересня в Злучених Державах, взяло участь 16 мільонів населення. (Проти кого вони хочуть оборонятися?)

Японія, який минулого року землетрус зруйнував військової заводи, дає величезні замовлення на вироблення амуніції в Італії.

Озброюється Англія, Франція, остання одночасно озброє своїх вихованок — Польщу, Румунію й Чехословаччину.

Буде війна. Чи-ж буде? А тепер що є, мир? Еспанія, культура європейська, стара європейська держава післяла військово в Марокко і б'є Мароканців.

Як вона б'є Мароканців, то нічого, а як Мароканці заскочують культурних злодіїв в своїй хаті та дадуть їм перцю, то ді Еспанія кричить на цілий світ: "Люде добрі, чи бачите, що некультурні Мароканці б'ють нас і в полон не беруть?"

В республіці Чилі (Полуднева Америка) горожанська війна. Це значить, що населення одно другого б'є.

В Гондурасі те-ж саме, з тою лише ріжницею, що в Чилі війна добігає свого кінця (якщо взагалі її коли кінець буде), а в Гондурасі щойно починається — вже п'ятий раз цього року.

На-Гавайських островах формальна війна між страйкерами і військовою та поліцією. Але ця війна класова, тому не йде в рахубу.

Турки воюють з Арабами. В Месопотамії проголошено воєнний стан. Англія післяла й своє військо, щоб воно придержувалося там "нейтральності".

В Когаті, Індія, убито 12 Тубильців і 30 ранено, коли військо почало на них стріляти.

А знову телеграма з Алабаду, також Індія, доносить, що в Джеймідані і Логарі у-

Мусій.